

N:o 108.

Af Herr **O. F. Pettersson** från Calmar län: *Om inrättande af ett Riksbankens Lånekontor i Calmar.*

Under många år har behovet af ett Riksbankens Lånekontor gjort sig gällande för de småländska länen jemte Öland. Detta behof har jag förut till Riksdagen framställt och måste upprepa detsamma, då framstegen i alla näringsgrenar till stor båtnad för landet mångdubblats år från år; dock skulle de ännu mera ökas för orten, om den på närmare håll hade tillgång till behöfliga rörelsemedel. Svårast är dock för den jordbrukande befolkningen, som behöfver rörelsekapital på längre tid och ej kan på de korta lånetider enskilda bankerna erbjuda hinna göra sina omsättningar i så få terminer, hvaraf följer att utvecklingen af jordbruket, som är modernäringen, oftast måste inskränkas, emot hvad som kunde göras om förhållandet med lånerörelsen i landet voro annorlunda.

Afståndet från dessa trenne län till Riksbankens hufvudkontor i Stockholm är alldeles för långt af flerahanda skäl. Det hufvudsakligaste må dock vara, att vederbörande direktion ej gerna kan lära känna så aflägsna orter, hvarigenom många olägenheter ofta uppstå. Den måste lita på uppgifter af mer eller mindre officiel natur och att dessa äro svåra att bedöma har man på sednare tider haft en sorglig erfarenhet. Det långa afståndet förorsakar äfven stora olägenheter för de lånebehöfvande sjelfva och torde kunna blifva ändå svårare, då den så kallade respitmånaden blifvit borttagen, ty då de ej hafva den att vinka på, så komma troligen många fatalier att förloras genom vid åtskilliga tillfällen uppkomna ofarbara vägar, ja exempel finnas för ej så lång tid tillbaka att under ett sådant förhållande postgången blifvit fördröjd en hel vecka. Det kan visserligen sägas, att man skall i tid insända sina liqvider, men då man fått sitt lån på 6 månader och betalt ränta härför är hårdt att endast få begagna det under 5 månader, och hvad särskildt Öland, hvilket jag har äran representera, beträffar, så äro olägenheterna ännu större, ty mången gång under vintermånaderna har händt att det varit alldeles ofarbart mellan ön och fasta landet åtta à fjorton dagar, och för att vara säker det fatalier ej skola förloras, får mången göra ändå större ränteförluster.

Att

Att det föreslagna lånekontoret skulle på något sätt förorsaka Riksbanken förlust, är min fulla öfvertygelse ej kommer att ske, utan tvärtom skall det gifva en ganska god inkomst. Detta är jag så mycket mera förvissad om, som endast för Öland finnes i Riksbanken en lånesumma af närmare 200,000 R:dr, och skulle således i proportion för alla 3 länen, Jönköpings, Kronobergs och Calmar, blifva två à tre millioner, och har för Öland under de sista 10 åren mig veterligen ingen enda afskrifning behöft göras. Läger man dertill, att Calmar idkar en ganska stor utrikes handel och är i behof af stora liquider på utlandet, så skulle en så beskaffad vexelrörelse blifva mycket inkomstbringande. Men låtom oss gå ifrån ortens behof, kontorets vinst m. m., så hafva vi ännu ett ganska talande skäl för detta lånekontors inrättande, det är nytta för Riksbanken sjelf. Det kan väl ej vederläggas, att ju mera en bank kan utvidga sin rörelse, dess större nytta och vinst bör den göra, och då det är hela landets bank, må väl hvar och en vara intresserad utaf dess utvidgning och förökning.

Med anledning af hvad jag ofvan anført, vågar jag vördsammast föreslå: att för inrättande af ett Riksbankens lånekontor i Calmar för de trenne småländska länen och Öland under vilkor 49 § Bankoreglementet bestämmer, rörande Bankofullmäktiges rätt att verkställa fördelning af låneförslag, dock torde af den för diskontkontoret i Stockholm afsedda fond med omsättningsrätt, från och med 1873, anvisas ett belopp af 2,000,000 R:dr R:mt; och att till omkostnad för ifrågasatta lånekontoret må från och med 1873 beviljas enahanda belopp, som är medgifvet för lånekontoret i Göteborg, att under lika vilkor utgå.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1872.

O. F. Pettersson,
från Calmar län.

Uti ofvanstående motion instämma:

J. Jonasson,
från Calmar län.

P. M. Johansson,
från Calmar län.

S. Johnson,
från Jönköpings län.